

Az Alpokra vonatkozó makroregionális stratégia

Az Európai Parlament 2013. május 23-i állásfoglalása az Alpokra vonatkozó makroregionális stratégiáról (2013/2549(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 192. cikkére, 265. cikkének (5) bekezdésére és 174. cikkére,
 - tekintettel a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégiára (COM(2009)0248),
 - tekintettel az 1991. november 7-i Alpesi Egyezményre,
 - tekintettel a Bizottságnak „az Európai Unió Duna régióra vonatkozó stratégiájáról” szóló, 2010. december 8-i közleményére (COM(2010)0715) és a közleményt kísérő, iránymutató jellegű cselekvési tervre (SEC(2009)0712),
 - tekintettel a Duna-regióra vonatkozó európai uniós stratégia végrehajtásáról szóló, 2011. február 17-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel az Európai Tanács 2011. június 24-i következtetéseire, amelyben felkérte a tagállamokat, hogy „a Bizottsággal együttműködésben folytassák a lehetséges jövőbeli makroregionális stratégiákkal kapcsolatos munkát, különösen az adriai- és jón-tengeri régió tekintetében”,
 - tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2011. október 6-i európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2011)0611),
 - tekintettel eljárási szabályzata 115 cikkének (5) bekezdésére és 110. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a makroregionális stratégiák célja az, hogy a területfejlesztési kérdések rendezése érdekében jobban kihasználják a meglévő forrásokat, a közös kihívásokra közös választ találjanak, elősegítsék a területi integrációt, valamint növeljék a közigazgatási szervek, a helyi és regionális hatóságok, az egyéb intézmények és a civil társadalmi szervezetek közötti partnerségek és szakpolitikák Unió által támogatott számos formájának hatékonyságát;
- B. mivel a Bizottság javaslata értelmében a területi együttműködés országok közötti ágát erősíteni kell, és az új makroregionális stratégiákat önkéntes alapon kell kezdeményezni, ám azokat a múlt tapasztalataira és a bevált gyakorlatokra kell alapozni;

¹ HL C 188. E, 2012.6.28., 30. o.

- C. mivel az alpesi régiót képező területeken belül sok a közös vonás, mint például a magashegységi területek kivételes földrajzi adottságai, és az Alpokat övező térség nagyobb városaival való szoros kapcsolat;
- D. mivel az Alpokra vonatkozó, a balti-tengeri és a Duna régió kapcsán az EU által elfogadott stratégiákhoz hasonló makroregionális stratégia révén az Alpok számára új dimenziók nyílhatnak meg az uniós támogatásokhoz való jobb hozzáférés terén;
- E. mivel az alpesi régió több uniós tagállamhoz és nem uniós országhoz tartozik, és egy olyan összekapcsolt makrorégiót alkot, amelyet a gazdasági kapacitások sokrétűsége jellemez, és ahol a környezeti kérdések, a demográfiai változások, a közlekedési infrastruktúra, az idegenforgalom és az energiával kapcsolatos kérdések egyre fontosabbak, továbbá mivel az érdekeltek belső és külső politikáinak összehangolása jobb eredményekhez vezethetne, és hozzáadott értéket eredményezhetne;
- F. mivel az Alpok törékeny ökoszisztémával és sok gleccserrel rendelkező, Európa és a nemzetközi közösség érdekkörébe tartozó hegyek, amelyekre az éghajlatváltozás erőteljes hatást gyakorol, és ahol számos természetvédelmi terület, valamint védett őshonos növény- és állatfaj található;
- G. mivel a kohéziós politika célja, hogy gazdasági, társadalmi és területi kohéziót teremtsen az EU-ban;
1. úgy véli, hogy a nagy léptékű – például a makroregionális – stratégiák kidolgozásának hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a helyi és a regionális szintek nagyobb szerepet töltsenek be az uniós politikák végrehajtásában, és hogy a többszintű irányítás elvét az Alpokra vonatkozó stratégia kidolgozásának és végrehajtásának központi elemévé kell tenni;
 2. emlékeztet a Balti-tengerre és a Duna-régióra vonatkozó stratégiájából a döntéshozatali folyamatok átláthatóságát, illetve az uniós alapok elosztását illetően levont tanulságokra; felkéri a Bizottságot, hogy késlekedés nélkül nyújtson be a hegyvidéki területek strukturális hátrányainak leküzdésére, a régió gazdasági növekedése, valamint a társadalmi és területi kohézió megfelelő körülményeinek megteremtésére irányuló cselekvési tervet e területet érintően;
 3. rámutat az európai területi együttműködési csoportosulásokhoz (EGTC-khez) hasonló uniós jogalkotási eszközök által a makrorégiók tekintetében betöltött pozitív szerepre, mivel ezek strukturális támogatást biztosítanak az együttműködés és a bevált gyakorlatok megosztásának konkrét vetületeihez, valamint a területfejlesztési stratégiák kidolgozásához és végrehajtásához, lehetővé téve, hogy a különböző szintű hatóságok egymással együttműködjenek;
 4. üdvözli az alpesi térség régióiban tapasztalható újabb fejleményeket és az általuk alkalmazott, alulról felfelé építkező határozott hozzáállást; ezek a régiók többször is hangot adtak annak az óhajuknak, hogy az Alpok vonulatának egészét érintő közös problémákkal való hatékony szembenézés, a régióban rejlő komoly lehetőségek összehangoltabb kiaknázása, valamint az alpesi régióban a mobilitás, az energiabiztonság, a környezetvédelem, a társadalmi és gazdasági fejlődés, a kulturális csereakciók, valamint a polgári védelem javítása érdekében az Alpokra vonatkozó stratégiát dolgozzanak ki;

5. az éghajlatváltozás hatása alatt álló gleccserek sokaságára tekintettel az Alpok fenntartható fejlesztését a makroregionális stratégia egyik fő céljának tekinti;
6. úgy véli, hogy a stratégiának ösztönöznie kell az európai természetvédelmi területek kijelölését és az ezzel kapcsolatos együttműködést, amint arra jó példa a francia Parc National du Mercantour és az olasz Parco Naturale delle Alpi Marittime a közelmúltban született közös kezdeményezése;
7. rámutat, hogy az Alpokra vonatkozó stratégiát össze kell hangolni az Alpesi Egyezményvel és annak jegyzőkönyveivel, továbbá figyelembe kell venni az e téren már meglévő, országok közötti együttműködések és hálózatokat;
8. hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség előmozdítása, valamint a meglévő védett területek fenntartása érdekében az Alpokra vonatkozó makroregionális stratégiának figyelmet kell fordítania a hagyományos – elsősorban mezőgazdasági célú – földhasználati formák megőrzésére;
9. arra szólít fel, hogy az Alpokra vonatkozó makroregionális stratégiát a Bizottság objektív feltételek és mérhető mutatók alapján átfogóan értékelje;
10. felkéri a Bizottságot, hogy az EUMSZ 174. cikkét a stratégiai terven keresztül érdemben alkalmazza azzal a céllal, hogy a hegyvidéki területek strukturális hátrányait leküzdjék, és hogy megfelelő feltételeket teremtsenek az alpesi régió gazdasági növekedéséhez és hatékony társadalmi és területi kohéziójához;
11. úgy véli, hogy a stratégia területi dimenziója a területi kohézió elképzelésének konkrét erősödését fogja eredményezni;
12. hangsúlyozza, hogy az Alpokra vonatkozó makroregionális stratégia az alulról felfelé építkező megközelítési mód és a rendelkezésre álló források jobb felhasználását illető együttműködés kiterjesztése révén hasznos eszköze az európai területi kohézió adott régióon belüli erősödésének, ami elősegíti az ágazatközi szakpolitikai koordinációt;
13. hangsúlyozza, hogy az Alpokra vonatkozó makroregionális stratégia biztosítaná, hogy az alpesi régióra és a hegyvidéki területekre vonatkozó különböző uniós kezdeményezések kiegészítsék egymást, és hogy a konkrét projektekhez valódi hozzáadott értékkel járuljanak hozzá;
14. úgy véli, hogy például a környezetvédelem, a versenyképességbe és innovációba való befektetés, a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás, a víz, az energia, a környezeti és éghajlati kérdések, valamint a közlekedés terén jelentkező közös kihívások megválaszolását célzó projektek végrehajtása érdekében az Alpokra vonatkozó makroregionális stratégiának összehangoltan kell működnie a meglévő uniós alapokkal, és különösen a kohéziós politikával;
15. hangsúlyozza, hogy az Alpokra vonatkozó esetlegesen létrehozandó makroregionális stratégiának összhangban kell lennie az Európa 2020 célkitűzésekkel, ezzel is biztosítva az intelligens, fenntartható és befogadó jellegű növekedés melletti uniós elkötelezettségnek való megfelelést;
16. rámutat, hogy e stratégia révén és a helyi munkaerő szakértelmét kihasználva, a

kulcsfontosságú érdekelték – ideértve a munkaerőpiacot, az oktatást, a képzést és a kutatást, valamint a munkaadókat – közötti partnerségek és együttműködés létrehozásával, a helyi fiatalok foglalkoztatásával, a kreativitás támogatásával és a térség egyes régióinak oktatási, tudományos és kutatási teljesítményének javításával növelni kell az alpesi régió innovációs kapacitását;

17. hangsúlyozza, hogy az együttműködés új makroregionális keretének gondoskodnia kell arról, hogy a magashegységi területekhez hasonló kieső területek hátrányos természeti adottságait előnyökké és lehetőségekké alakítsák át, és hogy ezen területek fenntartható fejlődését előmozdítsák;
18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és a többi érintett intézménynek.